

Τὸ Σύνδρομο
τῆς
“Νέας Ἐποχῆς”...

...καὶ ἡ Ἐλπίδα
τῆς
᾽Ορθοδοξίας μας

*«Λάμπας ἐν τῇ Αἰγύπτῳ φωτισμὸν ἀληθείας, ἐδίωξας τοῦ ψεύδους τὸ σκότος·
τὰ γὰρ εἰδῶλα ταύτης Σωτήρ, μὴ ἐνέγκατά Σου τὴν ἰσχὺν πέπτωκεν...»*

Στὴν πραγματικότητα, ἡ Γιόγκα
εἶναι κάτι περισσότερο ἀπὸ μία ἀπλῆ γυμναστικὴ

Γιόγκα: «Γυμναστικὴ ἢ πνευματικὴ ἀνάπτυξη;»* Ἀρνεῖται τὴν οὐσία τοῦ Χριστιανικοῦ μηνύματος

Κανείς δὲν μπορεῖ νὰ ἀμφισβητήσῃ τὸ γεγονός, ὅτι στὴν **Γιόγκα** ὑπάρχουν διάφορες ἀσκήσεις ποὺ μποροῦν νὰ γυμνάσουν τὸ ἀνθρώπινο σῶμα.

Ὅμως, σὲ καμιὰ ἀπολύτως περίπτωση δὲν μποροῦμε νὰ δεχθοῦμε, ὅτι οἱ ἀσκήσεις αὐτὲς εἶναι ἀπαλλαγμένες ἀπὸ τὰ συστήματα Διαλογισμοῦ καὶ ἐμπειριῶν ποὺ βρίσκονται φορτισμένες μὲ ἰνδουιστικὲς φιλοσοφικο-θρησκευτικὲς θεωρίες καὶ ἀξιώματα.

Οἱ ἴδιοι οἱ ὑποστηρικτὲς τῆς μεθόδου αὐτῆς παραδέχονται:

«**Ἡ λέξη Γιόγκα εἶναι σήμερα γνωστὴ σὲ ὁλόκληρο τὸν κόσμο. Στὴ Δύση, οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι πιστεύουν ὅτι πρόκειται γιὰ ἓνα εἶδος γυμναστικῆς, ἰνδικῆς προέλευσης. Στὴν πραγματικότητά ὅμως, ἡ Γιόγκα εἶναι κάτι περισσότερο ἀπὸ μία ἀπλῆ γυμναστικὴ. Αὐτό, ἄλλωστε, μάς λέει καὶ ἓνα παλιὸ φιλοσοφικὸ ποίημα, ἡ Μπαγκαβαντγκίτα, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ χαρακτηριστικὸ δείγμα τῶν πρώτων ἔργων τῆς ἀρχαίας ἰνδικῆς λογοτεχνίας.**

* * *

Ὑπάρχουν ποικίλες κατευθύνσεις, κλάδοι, ἀποχρώσεις καὶ ἐφαρμογὲς τῆς **Γιόγκα**. Οἱ διάφορες σχολὲς δὲν παρουσιάζουν τὰ πράγματα ὅλες μὲ τὸν ἴδιο τρόπο.

Στὴν Εὐρώπη μάλιστα καὶ τὴν Ἀμερικὴ

δροῦν καὶ προπαγανδίζουν τὴν **Γιόγκα** ἀναρίθμητες ὁμάδες, μὲ ἰδιορρυθμίες καὶ ἰδιοκατασκευάσματα, τὰ ὅποια ἀποδοκιμάζουν οἱ γκουρού τῆς Ἰνδίας.

Ὁ γκουρού Σατυανάντασραμ ὁμολογεῖ:

«Θερμὰ σᾶς παρακαλῶ, ὄλους τοὺς ὁμιλητὲς καὶ ὄλους αὐτούς, οἱ ὅποιοι τὴν ἐξασκοῦν, νὰ μὴν ὑποβιβάζουν τὴν Γιόγκα κάτω τοῦ ἀληθινοῦ σκοποῦ τῆς. Ἐὰν θέλεις νὰ κάνεις Γιόγκα μόνο γιὰ τὴν ὁμορφιά σου, ὑπάρχουν γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ τὰ κέντρα ὁμορφιάς. Ἐὰν θέλεις, ἐπίσης, νὰ φορμάρεις τὸ σῶμα σου ὑπάρχουν κέντρα φυσιοθεραπευτικῆς ἀγωγῆς, καθὼς καὶ ἄλλα παρόμοια μέρη γιὰ νὰ πᾶς. Πήγαινε, λοιπόν, ἐκεῖ. Γιατὶ στὰ κέντρα τῆς Γιόγκα θὰ πρέπει μόνον ὁ σκοπὸς τῆς ἀνάπτυξης τῆς συνειδητότητάς σου νὰ σὲ φέρνει».

(Περιοδ. «Γιόγκα», ἀριθμ. 1/1980, σελ. 6)

* * *

Ὅλα πάντως αὐτὰ τὰ συστήματα ἀσκήσεως καὶ πνευματικῆς ἐμπειρίας κινοῦνται κατὰ κανόνα μέσα στὶς **κατηγορίες σκέψεως καὶ τὶς θρησκευτικὲς προϋποθέσεις τοῦ Ἰνδουισμού**, οἱ ὅποιες εἶναι ριζικὰ διαφορετικὲς ἀπὸ τὴν διδασκαλία τοῦ Χριστιανικοῦ Εὐαγγελίου πάνω σὲ θεμελιώδη θέματα, ὅπως εἶναι τὰ περὶ Θεοῦ, περὶ κόσμου, ἀνθρώπου, ἐσχάτων, σωτηρίας κ.ἄ.

Κυρίως, ὁμως, ὁδηγοῦν σὲ μία φοβερὴ καὶ ἐπικίνδυνη σύγχυση καὶ σὲ **συγκρητισμὸ**, πὺ ἀρνεῖται τὴν οὐσία τοῦ Χριστιανικοῦ μηνύματος.

Σύμφωνα μὲ ἄλλο κείμενο ἀπὸ τὸ ἴδιο περιοδικὸ «Γιόγκα» τῆς κίνησης «ΣΑΤΥΑΝΑΝΤΑΣΡΑΜ» (ἀριθμ. 28/1982, σελ. 12-13),

«... ὅσοι ἀσχολοῦνται μὲ τὴν γιόγκα πρέπει νὰ παραδίδονται στὰ χέρια τῶν γκουρού, οἱ ὅποιοι θὰ ἀλλάξουν κάθε ἴνα τῆς ὑπαρξῆς τους»

καὶ θὰ τοὺς ὁδηγήσουν σὲ ἐμπειρίες καθαρὰ βουδιστικῆς καὶ ἰνδουιστικῆς θρησκευτικότητας.

Ὅσοι, λοιπόν, ἀσχολοῦνται μὲ τὴν **Γιόγκα**, ὄχι γιὰ νὰ

γίνουν Ἰνδουιστές, ἀλλὰ γιατί πιστεύουν ὅτι εἶναι μιὰ τεχνικὴ χαλάρωση ἢ γυμναστικῆς, θὰ πρέπει νὰ γνωρίζουν, ὅτι οἱ ἀσκήσεις ποὺ χρησιμοποιοῦνται ἀπὸ τὰ διάφορα συστήματα [Χάθα (Hatha), Μπάχτι (Bakti), Μάντρα (Mantra), Κάρμα (Karma), Πολάριτυ (polarity), Σίτχα (Siddha), Τάντρα (tantric)],... τοποθετοῦνται μέσα σὲ ἓνα **πλαίσιο ἰνδουιστικῶν ἀντιλήψεων** καὶ ἀποτελοῦν στάδια μίας γενικότερης πνευματικῆς πορείας.

Κατὰ συνέπεια, ἐκ τῶν πραγμάτων ἀπορρίπτεται ἡ θέση καὶ ὁ ἰσχυρισμός, ὅτι ἡ **Γιόγκα** εἶναι γυμναστικὴ, διότι

«βασίζεται στὴ συγκέντρωση ὄλων τῶν διανοητικῶν, ψυχικῶν καὶ πνευματικῶν δυνάμεων τοῦ ἀνθρώπου, στὴν προσπέλαση τῆς παρούσας θέσης του καὶ στὴν ἀπόκτηση τῆς ὑπερδυναμικῆς ἀντίληψης καὶ θεώρησης τοῦ θείου. Τὸ μέσον ποὺ καταβάλλει εἶναι οἱ εἰδικές μυστηριακές-ψυχοπνευματικὲς καὶ νοητικὲς ἀσκήσεις.

Χρησιμοποιεῖ γιὰ μονοπάτι τὴν ὑπερσυγκέντρωση».

(Πολυγραφημένο κείμενο Ἀθηνῶν, Μεταφυσικὲς ἔρευνες Γιόγκα καὶ Σιάτσου).

* * *

Ὁ ἀληθινὸς σκοπὸς τῆς **Γιόγκα** δὲν εἶναι ἡ ὑγεία καὶ ἡ εὐεξία τοῦ σώματος, ἀλλὰ **καθαρὰ θρησκευτικός**. **Αὐτά**, τὰ ὁποῖα προηγοῦνται στὶς ἀσκήσεις **Γιόγκα**, καθὼς καὶ αὐτὰ ποὺ ἀκολουθοῦν, τὰ ὁποῖα κατὰ κανόνα οἱ πολλοὶ ἀγνοοῦν, σχετίζονται στενὰ μὲ συστήματα Διαλογισμοῦ καὶ ἐμπειριῶν, ποὺ βρίσκονται φορτισμένα μὲ ἰνδουιστικὲς θεωρίες καὶ ἀξιώματα, κυρίως μὲ τὴν διδασκαλία τοῦ **κάρμα** καὶ τῆς **μετενσάρκωσης**. **Καὶ** αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἡ **Γιόγκα** καὶ οἱ ἀσκήσεις της, ὅσο καὶ ἀθῶες νὰ φαίνονται, εἶναι **ἀσυμβίβαστες μὲ τὴν Χριστιανικὴ ιδιότητα**.

Καὶ γιὰ νὰ γίνουμε περισσότερο παραστατικοί: ὅπως οἱ γονυκλισίες (οἱ «μετάνοιες» τῆς μοναχικῆς μας παράδοσης), δὲν εἶναι ἀπλὲς κινήσεις τοῦ σώματος, ἀλλὰ ἔχουν σχέση μὲ ἓνα γενικότερο πιστεύω καὶ ἐκφράζουν μιὰ συγκεκριμένη διάθεση καὶ τάση ψυχῆς, ἀποβλέποντας σὲ πνευματικοὺς σκοπούς, κατὰ παρόμοιο τρόπο, οἱ πιὸ σύνθετες ἀσκήσεις τῆς **Γιόγκα** ἔχουν συνάρτηση μὲ **ἰνδουιστικὲς παραστάσεις** καὶ σκοπεύουν, τελικὰ, σὲ **πνευματικὲς θρησκευτικὲς ἐμπειρίες**.

Άρκετές ιδιωτικές σχολές προσπαθούν κάπως να αποθρησκευτικοποιήσουν αυτά τα γυμνάσματα από τον **ινδουιστικό χαρακτήρα** τους, ώστε να γίνονται εύκολότερα αποδεκτά από το μέσο Έλληνα.

Άλλοι επιχειρούν να βεβαιώσουν, ότι ή **Γιόγκα** δεν είχε ποτέ ούτε και έχει θρησκευτικό χαρακτήρα και μιλούν απλώς για «έπιστήμη», «πνευματική επίγνωση», ψυχοσωματική άσκηση.

Όσο, όμως, κι αν έπιστρατεύονται ιδιόμορφες και μεγαλοπρεπείς λέξεις για να καλύψουν την πραγματικότητα, γεγονός παραμένει ότι ο προσανατολισμός της **ινδικής** αυτής **τεχνικής** ήταν και είναι **θρησκευτικός** ή **παραθρησκευτικός**. **Ό**σοι μυούνται στον «Διαλογισμό» της **Γιόγκα** καθοδηγούνται σε μία κατεύθυνση **σαφώς** **ινδουιστική**.

* * *

Η Όρθόδοξη Έκκλησία –φορέας της αιώνιας Αλήθειας του ζωντανού Λόγου του Θεού– αιώνες τώρα αντιμετωπίζει γαλήνια, δίχως φόβο, κάθε είδους άναμέτρηση με τα διάφορα θρησκευτικο-φιλοσοφικά ανθρώπινα κατασκευάσματα.

Αλλά, δικαιούται να απαιτήσει από κάθε αρμόδια αρχή (Τηλεόραση, Δήμοι κ.ά.), να δείχνουν καθαρά το πρόσωπο και την ιστορία τους οι κατά καιρούς προπαγανδιστές διαφόρων ξένων θρησκευτικών ιδεών.

Μοιάζει με έμπαιγμό ο ισχυρισμός, ότι θέλουν να μās προετοιμάσουν για να «λειτουργήσουμε υπεύθυνα και δημιουργικά μέσα στο κοινωνικό σύνολο» (όπως γράφει το Καταστατικό κάποιου Κέντρου Yoga), **με θεωρίες και μεθόδους που έχουν τόσο καθυστερήσει την ανάπτυξη έκλεκτων ασιατικών λαών**.

□

(*) Τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου Κωνσταντίνου Φλάκη, Ἐφημερίου Ἱ.Μ. Ἁγίας Παρασκευῆς Βόλου. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.

• Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε:

α. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου, Δρ. Φιλοσοφίας, Ἀποκρυφισμός-Γκουρουισμός-«Νέα Ἐποχή», σελ. 168 κ.έ.

β. Ἀναστασίου Γιαννουλάτου, Ἐπισκόπου Ἀνδρούσης καὶ νῦν Ἀρχιεπισκόπου Ἀλβανίας, Γιόγκα... Ἱστοσελίδα Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος-Βιβλιοθήκη.

γ. Χριστοφόρου Τσιάκκα, Μ.Α. Theology U.K., Ἐγκυκλοπαιδικὸ Λεξικὸ Θρησκευτῶν καὶ Αἱρέσεων... σελ. 159-168.